

[nyheter om eu]

Full fart framåt – mot undergången

EU, i synnerhet euroländernas ledare, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden har enats om ett gigantiskt lånepaket till Grekland på totalt 110 miljarder euro under tre år. Giorgos Papandreous socialdemokratiska regering har i förhandlingarna om nödlån tvingats att ikläda sig en nyliberal tvångströja. Han förväntas inom kort redovisa en plan på hur Grekland på tre år ska minska sitt budgetunderskott från 14 till 3 procent genom att höja skatter och skära i löner, pensioner och sociala försäkringar.

Men det grekiska folket vägrar att betala för en kris som de inte är orsaken till. De demonstrerar och strejkar mot lönesänkningar och nedskärningar i offentliga sektorn. Hundratusentals statsanställda gick förra veckan ut i en två dagar lång strejk. Flyganställda gjorde gemensam sak med de statsanställda och många inrikesflyg blev stående på marken. Några dagar senare utlystes en generalstrejk då såväl offentliganställda som privatanställda lade ned arbetet i protest mot de hårda nedskärningarna. Men EU och IMF är orubbliga. Papandreous regering kläms mellan sköldarna. Att ställa in betalningarna kan bli oundvikligt. Då får skulderna omförhandlas och skrivas ned. Exempelvis tyska och franska banker skulle göra storförluster. Krisen kan också spridas till andra länder i Sydeuropa där de offentliga finanserna hänger på gårdsgården.

Med ett budgetunderskott på 10 procent och en statsskuld på 80 procent av BNP och den högsta

arbetslösheten på 20 år så finns Portugal med bland länderna som väntas bli den ekonomiska krisens nästa offer. Det är sannolikt att en fördjupad kris även här kommer att leda till kraftiga reaktioner med strejker och demonstrationer som i Grekland. Kommer krisen i Grekland att leda till slutet för EU:s valutaunion? Kanske, men det mesta pekar för närvarande åt motsatt håll.

Eurogruppens, dvs. finansministrarna från de 16 EU-länder som är med i valutaunionen, samarbete intensifieras av krisen. Ingen protesterar längre mot att enbart euroländernas stats- och regeringschefer träffas på toppmöten. Det skedde för första gången i slutet av mars och fredagen den 7 maj kallade EU:s president Herman Van Rompuy åter euroländernas politiska ledare till möte.

Frankrike och Tyskland har olika syn på hur valutaunionens problem ska lösas. Frankrike vill ha en "ekonomisk regering" som samordnar euroländernas ekonomiska politik.

Tyskland vill ha fler möjligheter att straffa "slarvande" euroländer. Nyligen pläderade Angela Merkel i tyska förbundsdagen för att de tillfälligt ska kunna minsta sin rösträtt inom EU. Men i ett gemensamt brev till Herman van Rompuy inför Eurotoppmötet tonade Angela Merkel och Frankrikes president Nicholas Sarkozy ned oenigheten. De kräver "mer effektiva sanktioner" mot för stora underskott, men också, som Frankrike vill, en större ekonomisk samordning.

Den grekiska krisen visar det som alla egentligen redan vet; att den överstatliga valuta- och penningpolitiken behöver kompletteras med mer unionell ekonomisk politik. Inom kort ska EU-

kommissionen presentera förslag om hur euroländerna skulle kunna utveckla det finanspolitiska samarbetet [läs: hur de finanspolitiska tyglarna ska stramas åt].

Mer makt koncentreras till Bryssel. Många ser det som ett steg framåt, men jag tror att det kommer att öka spänningarna ytterligare. Det går inte att jämföra samman 16 sinsemellan ojämnbördiga ekonomier kring en ekonomisk politik, som av naturliga skäl kommer att utformas för att passa de ekonomiska tungviktarna i centrum, först och främst Tyskland.

Men för eurofederalisterna som är förblindade av hägringen om en europeisk supermakt finns bara ett alternativ; att hjälpligt lösa de problem som uppstår och fortsätta på den inslagna vägen. Ungefär som Titanic. Full fart framåt – mot undergången.

Gösta Torstensson

Sveriges medlemskap i EU är olagligt

Studieförbundet Näringsliv och Samhälles [SNS] så kallade Demokratiråd konstaterar i en aktuell rapport [Europiseringen av Sverige] att den svenska grundlagen, regeringsformen, är missvisande när det gäller relationen till EU.

Enligt SNS-rapporten påverkar medlemskapet i EU det svenska statsskicket i betydligt större utsträckning än vad som framgår av regeringsformen. Sveriges medlemskap i EU är med andra ord olagligt. Och så lär det förbli. En ändring av EU-paragrafen i regeringsformen är på gång efter valet i höst. Men enligt SNS-rapporten är den förändringen otillräcklig.

Gösta Torstensson

Ökad EU-budget trots minskat bistånd

EU-kommissionen föreslår att budgeten för 2011 ska öka med 6 procent, till 130 miljarder euro. Den enskilt största posten är jordbruksstödet som står för 58,1 miljarder euro. Nästan är oförändrat jämfört med 2010. Däremot kommer EU:s bistånd till tredje världens länder att minskas med 2,4 procent till 6,7 miljarder euro. En av de största nedskärningarna drabbar den palestinska myndigheten. Kostnaderna för EU:s administration ökas samtidigt med 4,5 procent till 8,3 miljarder euro. Därmed kommer EU-medborgarna att få betala mer till EU:s byråkrati än till unionens hela internationella bistånd. EU:s budget ska godkännas såväl av ministerrådet (medlemsländernas regeringar) som av EU-parlamentet innan den kan träda i kraft.

EU:s brottsregister ska kunna utvidgas

De databaser som används för brottsbekämpning inom EU ska byggas ut. En enig riksdag [!?] har ställt sig bakom de lagändringar som behövs. EU:s ministerråd beslutade 2007 att en andra generation av Schengens informationssystem, SIS II, ska införas. Det nya systemet är mer tekniskt utvecklat, men dessutom får fler personuppgifter registreras. Det innebär att även fotografier, fingeravtryck och uppgifter om personer som är efterlysta får föras in i databaserna. Samtidigt införs regler för hur uppgifterna får användas, i det uttalade syftet att öka skyddet för den personliga integriteten.

Slutet nära för banankriget

Det 17 år gamla banankriget mellan EU och Amerika ser ut att få sin lösning i vår. 1993 införde EU en tull på bananer från USA och Latinamerika. Medan forna kolonier fick exportera sina bananer tullfritt till EU-länderna blev andra exportörer tvungna att betala 737 euro per ton i tull. Även om banantullen har sänkts sedan dess har den varit ett ständigt trötoämne i den internationella frihandelsorganisationen WTO. Under de 17 år som banankriget har pågått har EU förlorat 13 tvister om bananer i WTO,

om allt från kvotfördelning till licenshantering och tullnivå.

Nu har EU-kommissionen förhandlat fram ett avtal med bananexportörerna i Latinamerika och USA. Utan avtal skulle bananländerna blockerat fortsatta förhandlingar om frihandel i den så kallade Doharundan.

Avtalet innebär att EU gradvis sänker sin banantull till 144 euro per ton, samtidigt som motparterna lovar att avsluta alla banantvister i WTO. De forna kolonierna i Afrika, Västindien och Stilla havet får ett stöd på 190 miljoner euro som kompensation för att deras bananexport inte längre blir lika gynnad.

Ny terrorlag splittrar de rödgröna

De borgerliga partierna och socialdemokraterna har enats om en ny lag mot terrorism för att genomföra EU:s utbyggda terroristlagar.

Enligt riksdagens beslut införs en ny lag som träder i kraft 1 december och straffar den som offentligt manar till terrorism som sprids via Internet. Det blir även straffbart att rekrytera eller att utbilda till terrorism, till exempel att ge instruktioner om tillverkning av sprängämnen som används vid terrorbrott. Brotten ska i grova fall ge sex års fängelse.

Den rödgröna oppositionen är splittrad i frågan. Socialdemokraterna ställer upp på regeringens linje, men Vänsterpartiet och Miljöpartiet röstade nej. Det går inte att bekämpa grova brott och försvara demokratin genom att samtidigt inskränka den, anser de.

Skånesossar vill dra tillbaka trupper

De svenska trupperna i Afghanistan ska dras tillbaka omedelbart. Det kräver Socialdemokraterna i Skåne på tvärs med partiledningen.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet är överens om att 2011 göra en utvärdering av den svenska militära insatsen i Afghanistan. Vänsterpartiet har hittills hållit fast vid sin ståndpunkt att insatsen bör avbrytas. Nu säger också Socialdemokraternas största partidistrikt, Skåne, att trupperna bör dras hem "omedelbart".

– Vi tror inte att den här insatsen i dess nuvarande form främjar fred och demokrati i Afghanistan, säger Peter Johansson, Möllevångens S-förening. Han fick en majoritet av ombuden vid Skånes partikongress att ställa sig bakom kravet, trots att distriktsstyrelsen argumenterade emot förslaget.

Belgisk blå-vänner anmäler Sverige

Svenska belgisk blå-föreningen anmälde nyligen den svenska regeringen till EU-kommissionen för att Sverige förbjuder den i EU godkända kötttrasen. Belgisk blå-föreningen kräver att slakterierna i Sverige och branschorganisationen Kött- och Charkföretagen tvingas rätta sig efter EU:s lagstiftning och tidigare avkunnade domar i EU-domstolen.

På initiativ av Kött- och Charkföretagen har slakterier och handel kommit överens om att bojkotta slaktdjur med inslag av rasen belgisk blå. Bojkotten är inte ny utan en konsekvens av det 14 år gamla löftet till Sveriges konsumenter att de ska slippa belgisk blåkött i butikshyllorna. Ett löfte som branschen tycks ha misslyckats kapitalt med.

Liberal EU-politiker kräver burkaförbud

Belgien är som första land i EU på väg att införa burkaförbud och överhuset väntas följa underhusets beslut. EU-parlamentets vice talman, den tyska liberalen Silvana Koch-Mehrin, jämför en burka med ett mobilt fängelse och vill se ett förbud mot burka i Europa. Människorättsgruppen Human Rights Watch är kritisk till Silvana Koch-Mehrins uttalande och anser ett förbud inte är förenligt med Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.

– Det är djupt oroande att en Europaparlamentariker kräver ett sådant här förbud. Det är tillräckligt problematiskt att vi har så många debatter om detta i olika nationella parlament. Det är vår bestämda mening att ett förbud som riktar sig mot dem som frivilligt bär burka eller nikab kränker deras självbestämmanderätt, tanke- och religionsfrihet, säger Judith Sunderland på Human Rights Watch.